

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2011-11-10

Närvarande: F.d. justitierådet Marianne Eliason samt justitieråden Peter Kindlund och Kerstin Calissendorff.

En gymnasiesärskola med hög kvalitet

Enligt en lagrådsremiss den 13 oktober 2011 (Utbildningsdepartementet) har regeringen beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800).

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av ämnesrådet Maud Bergkvist, biträdd av departementssekreteraren Carolina Östgren.

Förslaget föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Allmänt

I lagrådsremissen läggs fram förslag till ändringar i skollagen (2010:800), bl.a. ges 18 och 19 kap. ett nytt innehåll. Förslaget innebär att bestämmelserna för gymnasiesärskolan i stora delar anpassas till bestämmelserna för den reformerade gymnasieskolan.

Kapitlen är uppbyggda på samma sätt som 15 och 16 kap. som handlar om gymnasieskolan och bestämmelserna är till stor del helt

likalydande med bestämmelserna i de kapitlen. Vissa bestämmelser har oförändrade förts över från de hittillsvarande 18 och 19 kap.

I anslutning till föredragningen av lagrådsremissen om den nya skollagen behandlade Lagrådet frågan om bemyndiganden och s.k. upplysningsbestämmelser. Lagrådet ifrågasatte om formuleringen av de olika bemyndigandena gjorts konsekvent och framhöll att den fortsatta beredningen borde omfatta en granskning av utformningen av de bestämmelser som innehöll bemyndiganden eller som avsågs utgöra upplysningsbestämmelser (prop. 2009/10:165 s. 1301–1303).

Det får förutsättas att en sådan genomgång gjordes (se anf. prop. s. 208–210). Det framstår dock för Lagrådet som något oklart vad som föranlett att det i det ena fallet krävs ett bemyndigande medan det i det andra fallet är tillfyllest med verkställighetsföreskrifter och det alltså tagits in en upplysning om detta. Det kan väl inte heller utslutas att det kan bli aktuellt att meddela verkställighetsföreskrifter i ytterligare fall och rättstillämparen kommer givetvis i dessa fall att fråga sig varför upplysningar finns i vissa fall men inte i andra.

Då motsvarande bestämmelser finns i 15 och 16 kap. och då dessa nyligen antagits av riksdagen finner dock Lagrådet inte någon anledning att nu motsätta sig regleringen.

19 kap. 44 § tredje stycket

I paragraferna regleras frågor om den interkommunala ersättningen. I tredje stycket föreskrivs att, när det är fråga om riksrekryterande utbildningar eller särskilda varianter inom de nationella programmen, hemkommunen ska betala det belopp som beslutas av Statens skolverk.

Av formuleringen av paragrafen framgår att det anses vara fråga om förvaltningsbeslut i särskilda fall. Till skillnad från den motsvarande bestämmelsen i 16 kap. 51 § har dock inte i lagtexten skrivits ut att det är fråga om särskilda fall.

Vid föredragningen har upplysts att skillnaden i skrivsätt beror på att 16 kap. 51 § av tillämpare uppfattats så att Skolverket för varje elev ska fatta ett särskilt beslut. Avsikten är dock att, för såväl gymnasieskolan som gymnasiesärskolan, Skolverkets beslut ska avse avgiften för kursen, och att denna avgift ska vara lika för alla elever.

Det kan i och för sig diskuteras om ett sådant beslut ska anses vara ett förvaltningsbeslut eller normbeslut. Lagrådet har inga invändningar mot att det betraktas som ett förvaltningsbeslut. Bestämmelserna bör dock vara enhetligt utformade och det bör klart framgå vad som åsyftas. Bestämmelsen kan lämpligen utformas enligt följande:

När det är fråga om riksrekryterande utbildning eller särskilda varianter inom de nationella programmen ska Statens skolverk för varje utbildning eller variant fastställa den ersättning hemkommunen ska betala.

19 kap. 48 § tredje stycket

Se kommentaren till 19 kap. 44 §.